

РЕШЕНИЕ

№ 293

гр. Монтана, 28.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – МОНТАНА в публично заседание на единадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Аделина Троева

Членове: Елизабета Кралева
Таня Живкова

при участието на секретаря СИЛВИЯ Л. ГЕОРГИЕВА
като разглежда докладваното от Аделина Троева Въззивно гражданско дело № 20231600500366 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 183 от 06.06.2023 г., постановено по гр. дело № 1062/2022 г., Районен съд-Лом е осъдил П.П. на основание чл. 233, ал.1 ЗЗД във вр. чл.92 ЗЗД да заплати на "Р.Ш.Б." ЕАД сумата 24562,53 лева, представляващи обезщетения по договор, както следва: 22712,53 лева – обезщетение за вреди, нанесени на превозно средство, 1500,00 лева – обезщетение по т. 9 от Списъка на неустойките, 350,00 лева – обезщетение по т. 10 от Списъка на неустойките, ведно със законната лихва за забава върху присъдените суми, считано от датата на завеждането на исковата молба до окончателното плащане на задължението. С решението съдът е отхвърлил предявения от П.П. обратен иск срещу „ДЗИ – О.З.“ ЕАД.

Така постановеното решение е обжалвано от П.П. чрез адв. Д. Б. с доводи за неправилност. В жалбата се твърди, че искът за обезщетение за вреди е недоказан, като в тежест на ищеца е да докаже, че са извършвани ремонтни дейности предвид оспорването на фактурата от ответника. Отделно се сочи, че неустойката не следва да се дължи два пъти за обезщетение на

вреди, настъпили от един и същ правопораждащ факт. Посочва се, че първоинстанционният съд е игнорирал направеното в отговора на исковата молба възражение за липса на пасивна процесуална легитимация на ответника, като в тази насока се поддържа, че не е установена валидна облигационна връзка между страните. Твърди се, че ищецът не е поискал от П. П. съставеният му АУАН, а освен това не е положил усилия да снабди застрахователя с изисканите документи в предоставения му 6 месечен срок. Релевират се доводи за допустимостта на предявения обратен иск срещу застрахователя. Съобразно изложеното се иска от съда да отмени първоинстанционното решение и да се отхвърли предявеният иск. Алтернативно се прави искане за осъждане на „ДЗИ – О.З.“ ЕАД за сумата от 24562,53 лева, както и да се присъдят направените пред двете инстанции разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от "Р.Ш.Б." ЕАД, подаден чрез процесуален представител адв. С. Т., с който жалбата се оспорва като неоснователна. Поддържа се, че страните са сключили по електронен път валиден договор за наем на МПС. Твърди се, че от съвкупната преценка на представените фактура, опис-заключение по щета, Протокол за ПТП и уведомление от ответника в приложението за настъпил инцидент се достига до извод, че фактурата за ремонт правилно отразява вида и обема на нанесените щети, настъпили вследствие на прО.З.ствието. Наред с това се сочи, че доводите в жалбата досежно неустойките са неоснователни, тъй като същите не обезщетяват едни и същи вреди. Иска се от съда да потвърди първоинстанционното решение, като присъди сторените във въззивната инстанция разноски.

Постъпило е и писмено становище от „ДЗИ – О.З.“ ЕАД, с което се оспорва въззивната жалба и се претендира заплащане на юрисконсултско възнаграждение.

Окръжен съд - Монтана, като провери обжалваното решение във връзка с доводите на страните и като взе предвид събраните по делото доказателства, приема следното:

Въззивната жалба е допустима като подадена в срок от легитимирано лице, имащо правен интерес от отмяна на обжалвания съдебен акт, но същество е неоснователна.

За да постанови своето решение, Ломският районен съд е приел, че

между страните е налице валидно сключен договор за наем на МПС, като П. П. при използването на наетия автомобил нарушил правилата на ЗДвП и предизвикал ПТП, от което настъпили щети. Съдът приел, че с представената по делото фактура за извършени ремонтни дейности ищецът доказал основателността на претенцията си за обезщетение. Отделно от това са изложени аргументи, че ищецът дължи и предвидените в т. 9 и т. 10 от договора неустойки. По отношение на привличането на „ДЗИ – О.З.“ ЕАД като трето лице и предявения към него обратен иск съдът приел, че същият е недопустим, тъй като липсва правен интерес за предявяването му.

Настоящата инстанция след като извърши собствен анализ на доказателствената съвкупност, намира, че от **фактическа стана** се установява следното:

На 31.12.2020 г. между "Р.Ш.Б." ЕАД в качеството му на наемодател и П.П. в качеството му на наемател е сключен договор за наемане на превозно средство и предоставяне на услуги.

В т. 7.2 от Договора страните се съгласяват, че договорът, потвърден в мобилното приложение или уебсайта, се счита за сключен и валиден и има същото правно действие като подписана на хартия версия на договора. Уговорено е, че договорът се счита за сключен от наемателя, когато се регистрира в уебсайта, като договорът и Общите условия са обвързващи и за двете страни заедно с произтичащите от това правни последици.

В т. 8.2 от Договора се съдържа декларация на наемателя, че е запознат със съдържанието на договора и Общите условия.

В т. 1.4 от Договора е уговорено, че Общите условия и Приложение № 1 – Списък с неустойки, са неразделна част от договора, с чието съдържание наемателят се съгласява безусловно при регистрацията си в мобилното приложение.

В т. 3.2 от Договора е уговорено, че наемателят е длъжен да спазва изискванията за експлоатация на превозното средство, инструкциите на производителя, както и разпоредбите на Закона за движението по пътищата и другите изисквания на приложимите нормативни актове.

Съгласно т. 4.1 от Договора наемателят носи пълна отговорност за превозното средство през целия период на използване на превозното

средство.

В т. 4.3 от Договора е предвидено, че ако през периода на използване превозното средство бъде повредено, наемателят е длъжен да възстанови всички преки щети, които не са възстановени от застрахователното дружество, което е застраховало превозното средство. В същата точка е уговорено, че ако през периода на използване превозното средство бъде повредено, поради което наемодателят е лишен от възможността да използва превозното средство по предназначение, наемателят ще дължи заплащането на предвидените в Приложение № 1 към договора неустойки, както и евентуално обезщетение за причинените вреди на наемодателят. Вън от горните случаи, при настъпване на пътнотранспортно прО.З.ствие, причинено от наемателя по време на стартирана от последния наемна сесия, наемателят дължи заплащането на неустойка, предвидена в т. 10 от Приложение № 1 към договора, заедно с останалите дължими суми, като обезщетения за вреди, неустоечни плащания и други, произтичащи от този договор.

В Приложение № 1 към Договора за наемане на превозни средства и предоставяне на услуги е представен списък на неустойки. В т. 9 от Приложение № 1 е уговорена неустойка в размер на 1500,00 лева за автомобил "*" с дата на регистрация след 2018 г., като същата се дължи при повреждане на превозното средство по време на стартираната от наемателя потребителска сесия или непосредствено преди нейното преустановяване. В т. 10 е уговорена неустойка в размер на 350,00 лева при настъпване на пътнотранспортно прО.З.ствие, причинено от наемателя с наетото превозно средство.

От приложените справки от GPS системата за дистанционно наблюдение се установява, че на 25.02.2021 г. в 07:23 ч. П. П. е запазил през мобилно приложение лек автомобил "*" с рег. № *. От същите справки е видно, че автомобилът е стартиран на 25.02.2021 г. в 07:27 ч.

От Наказателно постановление № 21-4332-005017/22.03.2021 г. и АУАН № 363424 се установява, че на 25.02.2021 г. в 07:50 ч. П. П., при управление на лек автомобил "*" с рег. № * на кръстовището с локалното платно на бул. "*" не е спазил пътен знак „Б-2“, като станал причина и участник в ПТП с движещия се от дясно срещу пътен знак „Б-3“ лек автомобил "*" с рег. № *

Видно от писмо с изх. № 28.07.2021 г. „ДЗИ – О.З.“ ЕАД уведомява

"Р.Ш.Б." ЕАД, че заявената претенция по застраховка „КАСКО+“ е неоснователна, тъй като не са представени следните документи: Акт на водача П. П., съставен от компетентните органи във връзка с настъпилото ПТП и попълнен Приложение 1 – въпросник. Посочено е, че при непредставяне на гореизброените документи в 6 месечен срок, писмото ще се счита за отказ.

По делото е представен и Опис-заключение по щета № 44012132105397, издадено на 08.11.2021 г., видно от който по процесния лек автомобил има 40 броя увредени детайли.

От издадената от „Н А.С.“ ЕАД Фактура № 0410103427/29.11.2021 г. се установява, че по щета № 44012132105397 разходите за ремонт на процесния лек автомобил са на стойност 22 712,53 лева. От приложеното авизо за издаване на кредитен превод се установява, че "Р.Ш.Б." ЕАД е заплатил сумата от 22 712,53 лева на „Н А.С.“ ЕАД, като пояснение е посочено „ремонт *“.

От приложените разпечатки на кореспонденция по електронна поща е видно, че "Р.Ш.Б." ЕАД е изпратил съобщения до П. П., с които го кани да изпрати съставеният му акт от реализираното на 25.02.2021 г. ПТП, както и да попълни и подпише приложената бланка озаглавена „Приложение 1“ /л.126-127 от делото при ЛРС/.

При така установената фактическа обстановка от **правна страна МОС** приема следното:

Събраните по делото писмени доказателства обосновават извод, че е възникнало валидно облигационно правоотношение по сключен между "Р.Ш.Б." ЕАД - в качеството му на наемодател, и П.П. - в качеството му на наемател, договор за наем на МПС от 31.12.2020 г., чрез регистрация в мобилното приложение на наемодателя за наемане на превозно средство и приемане на Общите условия (ОУ) към договора. В случая е относим и следва да се приложи Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (ЗЕДЕУУ) предвид факта, че изявленията по сключване на настоящия договор са електронни. По смисъла на чл. 13, ал. 1 от ЗЕДЕУУ електронният подпис е всяка информация в електронна форма, добавена или логически свързана с електронното изявление, за установяване на неговото авторство. От приложените доказателства е видно, че П. П. се е регистрирал в мобилното приложение на дружеството-наемодател, като е предоставил данни за самоличност (три имена и ЕГН), данни за контакт (адрес, мобилен телефон и електронна поща) и копие от свидетелството си за управление на МПС. Посочените данни несъмнено установяват автора на

електронното изявление. В т. 7.2 от договора страните са уговорили, че се съгласяват, че процесният договор, потвърден в мобилното приложение, се счита за сключен и валиден и има същото правно действие като подписана на хартия негова версия.

Наличието на облигационна връзка несъмнено се установява и от удостовереното ползване на МПС чрез системата на наемодателя, видно от която на 25.02.2021 г. в 07:23 ч. П. П., чрез мобилното приложение е запазил лек автомобил "*" с рег. № *, а в 07:27 ч. запазеният автомобил е стартиран. В системата има данни както за наемателя, така и за ползвания от него маршрут. В тази връзка съдът намира за неоснователни твърденията за липса на валидна облигационна връзка между страните. Освен това е представена и справка, видно от която П. е уведомил дружеството-наемодател за случилият се инцидент с наетото МПС /л.57 от делото при ЛРС/.

Безспорно е установено, че на 25.02.2021 г. в 07:50 ч. П. П., използвайки наетия от дружеството л.а. "*", виновно причинил ПТП, тъй като не спазил пътен знак „Б-2“. По делото са приложени и снимки за състоянието на наетия от него автомобил непосредствено след инцидента /л.57-58 от делото при ЛРС/. Също така не е спорен фактът, че вследствие ПТП-то на автомобила са нанесени щети, представляващи общо 40 броя увредени детайла, подробно описани в приложеното Опис-заключение по щета № *.

Спорно между страните е дали са извършвани ремонтни дейности по наетия лек автомобил. В тази връзка съдът намира за доказано извършването на такива дейности, тъй като описаните във фактурата ремонтирани детайли по автомобила са идентични с тези по Опис-заключението. Освен това във фактурата има данни, че ремонтът е извършен именно на процесния автомобил с рег. № *. В допълнение следва да се посочи, че и в представения документ за паричен превод на сумата от 22712,53 лв. като пояснение е записано „ремонт *“. Съвкупната преценка на тези писмени доказателства неминуемо води до извода, че ремонт на процесния автомобил е осъществен, а щетите са на стойност 22712,53 лв., като същите са заплатени от дружеството-наемодател.

След като е установено, че наемателят виновно е нанесъл вреди на наетия лек автомобил през времето на ползването му, отговорността му следва бъде ангажирана на основание чл. 233, ал. 1, изр. 2 от ЗЗД, като същият следва да заплати на дружеството-наемодател сумата от 22712,53 лева.

Следва да се посочи, че в тежест на наемателя е да установи, че вредите са в резултат на случайно събитие или от действията на трето лице, тъй като нормата на чл. 233, ал. 1, изр. 2 от ЗЗД въвежда оборима презумпция за виновно причинени вреди от наемателя по време на ползването на вещта. В тази връзка съдът намира, че не са представени доказателства от наемателя, оборващи тази презумпция. Не могат да се споделят доводите във въззивната жалба, че дружеството-наемодател не е поискало от П. съставеният му АУАН, тъй като по делото е представена кореспонденция между страните по

наемното правоотношение, видно от която наемодателят е изпратил съобщения до наемателя, с които моли последния да изпрати съставения му акт за ПТП, както и да попълни и подпише приложената бланка, озаглавена „Приложение -1“. Именно тези два документа са поискани от застрахователя с оглед установяване основателността на предявената от "Р.Ш.Б." ЕАД към него претенция за заплащане на застрахователно обезщетение по застраховка „КАСКО+“ /л.62 от делото при ЛРС/. При този разбор на доказателствата, съдът намира, че наемателят не е положил дължимата грижа да изпрати на наемодателя поисканите документи.

За прецизност настоящата инстанция намира за необходимо да отбележи, че дружеството-наемодател винаги може да избере срещу кого да претендира обезщетение за претърпените вреди. Сключената застраховка „КАСКО+“ предоставя възможност за по-бързо обезщетяване на причинените вреди, но застрахованото лице не е задължено да я реализира. Непредставянето на поисканите от застрахователя документи е обосновоало отказ за заплащане на заявената претенция. Изложеното е допълнителен аргумент за основателността на предявеният по делото иск, с оглед уговорката между страните, че наемателят е длъжен да възстанови всички преки щети, които не са възстановени от застрахователното дружество, което е застраховало превозното средство, ако през периода на използване последното бъде повредено /т. 4.3 от Договора за наем/.

Неоснователни са и доводите за недължимост на неустойка. Нейните функции са обезпечителна и обезщетителна, като е допустимо да има и наказателна функция. В настоящия случай не е спорно, че страните изрично са уговорили в т. 1.4 от Договора за наем, че Приложение № 1 - Списък с неустойки е неразделна част от договора. В т. 4.3 от договора е предвидено, че наемателят е длъжен да заплати предвидените в Приложение № 1 неустойки, ако през периода на използване превозното средство бъде повредено, поради което наемодателят е лишен от възможността да използва превозното средство по предназначение. Такава неустойка е предвидена в т. 9 от списъка, като в случая нейният размер е 1500,00 лв., тъй като процесният автомобил е "*" с дата на регистрация след 2018 г., като са увредени над 3 елемента. По своята същност тази неустойка има основно обезщетителна функция, тъй като докато автомобилът не може бъде използван по предназначение, дружеството-наемодател е лишено от възможността да го предоставя за споделено наемане на други лица срещу заплащане, респ. търпи имуществени вреди, които представляват пропуснати ползи. За обезпечителната функция е характерно, че тя служи за обезщетение на вредите, които кредиторът би претърпял, като последният не е длъжен да ги доказва.

Същата функция има и уговорената в т.10 неустойка, но с тази разлика, че предварително определеният ѝ размер от 350 лева е с оглед допълнителното ангажиране на ресурс от страна на дружеството-наемодател за установяване и изясняване на фактическата обстановка, при настъпване на

ПТП, причинено от наемателя с наетото превозно средство. Тези имуществени вреди по своята същност са претърпени загуби. Задължението за заплащането на посочените неустойки е уговорено в т.4.3 от Договора за наем, като предвид приета фактическа обстановка, съдът намира, че същите са дължими. Процесните две неустойки обезщетяват различен вид имуществени вреди, поради което са допустими. Пълнотата изисква да се посочи, че уговорените неустойки не са нищожни поради накърняване на добрите нрави, тъй като не са уговорени извън присъщите им функции.

На следващо място, настоящата инстанция намира за неоснователни наведените в жалбата доводи по отношение на обратния иск, тъй като последният има за предмет регресно притезание на една от страните срещу подпомагащата страна. Регресно е притезанието, спрямо което правото, предмет на първоначалния иск, е преюдициално. Трябва да е налице връзка между правопораждащите факти по първоначалния и по обратния иск, съответно фактическото и правно положение следва да е такова, че изходът на спора по първоначалния иск да породи регресни права на подпомаганата страна срещу третото лице. В случая наемателят няма правен интерес от привличане на застрахователното дружество и предявяване на обратен иск срещу него, тъй като независимо от изхода на спора за първия не би се породило регресно притезание. Следва да се посочи, че настоящият случай касае неуважена претенция по застраховка „КАСКО+“, а не задължителна застраховка „гражданска отговорност“ на автомобилистите. Както се посочи по-горе, дружеството-наемодател не е задължено да предяви претенция срещу застрахователното дружество.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

С оглед изхода на делото, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК П.П. дължи на "Р.Ш.Б." ЕАД направените във въззивната инстанция разноси за адвокатско възнаграждение в размер 1566,00 лева.

Претенцията на ДЗИ – О.З.“ ЕАД за присъждане на разноси, изразяващи се в юрисконсултско възнаграждение, не следва да бъде уважена, тъй като на третото лице-помагач не се присъждат разноси – арг. чл. 78, ал.10 ГПК.

На основание горното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 183 от 06.06.2023 г. на Районен съд - Лом, постановено по гр. дело № 1062/2022 г.

ОСЪЖДА П.П., ЕГН *****, от гр. *, ул. „*“ № *, да плати на

"Р.Ш.Б." ЕАД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. *, р-н „*“, ул. „*“ № *, ет. *, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата 1566,00 лева, представляваща разноси във въззивната инстанция.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____